

Sygn. akt III Ca 1199/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2016 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G. przeciwko W. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 2 marca 2015 r., sygn. akt II C 615/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.643,48 zł (tysiąc sześćset czterdzieści trzy złote czterdzieści osiem groszy) z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 1.515.55 zł (tysiąc pięćset piętnaście złotych pięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 maja 2013r.;**

b) **oddala powództwo w pozostałej części;**

c) **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 453 zł (czteryście pięćdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu;**

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 280 zł (dwieście osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Powód B. (...) Niestandaryzowany S. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. wniósł powództwo o zapłatę 2360 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie.

Na uzasadnienie pozwu powód podał, iż pozwany W. Z. zawarł w dniu 29 października 2008r. z (...) Bank S.A umowę kredytu bankowego i nie uścił wynikających z niej należności, zaś powód nabył przysługującą od pierwotnego wierzyciela wierzytelność umową przelewu. Pozwany nie uregulował należności wobec nabywcy wierzytelności.

Nakazem zapłaty z dnia 21 maja 2013r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił powództwo, a następnie wobec braku prawidłowego adresu pozwanego nakaz ten uchylił i przekazał sprawę tutejszemu Sądowi postanowieniem z dnia 24 stycznia 2014r.

Pozwany W. Z. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa, zarzucił nieudowodnienie roszczenia i podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 marca 2015r. Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, że na wykazanie swojej legitymacji powód przedstawił kserokopię wyciągu z umowy z dnia 26 kwietnia 2011r. i wywodził, że mocą tej umowy „sprzedaży wierzytelności” (...) Bank S.A. z siedzibą w W. zbył na rzecz powoda „pakiet wierzytelności” z tytułu umów kredytu, które opisane były w dalszej części umowy lub załącznikach, nie przedłożonych przez powoda. w ocenie Sądu Rejonowego załączony wyciąg z załącznika powoływał się na datę umowy, lecz był niewystarczający, aby powiązać go z umową.

Na okoliczność istnienia pierwotnej umowy, łączącej pozwanego z (...) Bankiem S.A. w W. powód przedłożył kopię umowy kredytu z 22.10.2008r., bankowy tytuł egzekucyjny – lecz bez postanowienia o nadaniu mu klauzuli wykonalności - oraz dokumenty, z których wynikało, że prowadzona była egzekucja komornicza, umorzona w następnym postanowieniem z dnia 22.09.2011r. z powodu bezskuteczności.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, że wobec zakwestionowania powództwa przez pozwanego oraz podniesienia zarzutu przedawnienia na powodzie ciążył obowiązek udowodnienia zasadności całego roszczenia, zgodnie z ogólną zasadą dowodową, opisaną w art. 6 kodeksu cywilnego. Powód wykazał wybiórczo jednostronnymi dokumentami, częściowo wygenerowanymi z wewnętrznego systemu / w tym słabo czytelną kopią umowy k. 23 - 27 akt/ fakt istnienia umowy kredytowej (...) Banku z pozwanym, zawartej w 2008r. Wykazał również – jakkolwiek niekompletnie, bo bez dołączonego postanowienia o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności przez Sąd – fakt wszczęcia postępowania egzekucyjnego w 2011r., co dowodzić miało przerwania biegu terminu przedawnienia. Sąd Rejonowy wskazał, że zbędne była ocena mocy dowodowej przedstawionych przez powoda dokumentów, z których wynikać miało istnienie pierwotnej wierzytelności i oceny skuteczności przerwy biegu przedawnienia, skoro w ocenie Sądu Rejonowego powód w żaden sposób nie wykazał, że przedmiotową wierzytelność skutecznie nabył od poprzednika prawnego.

Dokument „przelewu”, określony jako „wyciąg z umowy”, w słabo czytelnej kserokopii, niepełny i w sposób dowolny zmodyfikowany poprzez wykreślenie z niego niektórych elementów w ocenie Sądu Rejonowego nie poświadczał faktu zawarcia jakiegokolwiek umowy cesji. Umowa taka, określona w przepisach art. 509 i nast. kodeksu cywilnego wymaga dla swej ważności, jako elementu essentialia negotii podania wierzytelności, będącej jej przedmiotem. Przedłożona przez powoda kserokopia dokumentu tego elementu nie zawierała, gdyż nie konkretyzowała wierzytelności w sposób możliwy dla jej identyfikacji /np. poprzez podanie nazwiska lub nazwy dłużnika, stosunku prawnego, z którego wynikała oraz kwoty wierzytelności i sposobu jej wyliczenia/.

Przedłożony wyciąg z umowy powoływał się na abstrakcyjny „pakiet wierzytelności”, co całkowicie dyskwalifikowało ten dokument, jako kodeksową umowę cesji wierzytelności. W ocenie Sądu Rejonowego bez znaczenia był załączony wyciąg z załącznika do umowy wierzytelności, skoro brak było dowodu jakiegokolwiek powiązania tego wydruku z powołaną umową, za wyjątkiem powołania się na datę wspomnianej, budzącej wątpliwości prawnej „umowy”, co było w ocenie Sądu Rejonowego niewystarczające do powiązania tego wycinka z załącznika z umową. Podobnie zawiadomienie pozwanego o przelewie w wezwaniu do zapłaty nie stanowiło żadnego dowodu na okoliczność istnienia wierzytelności pierwotnej i dokonania skutecznej cesji. Sąd Rejonowy wskazał, że nie wykazano, że którykolwiek z przedłożonych przez powoda dokumentów został pozwanej doręczony

W tej sytuacji roszczenie pozwu, jako nieudowodnione w myśl art. 6 k.c. zostało przez Sąd Rejonowy oddalone.

Wyrok w całości apelacją zaskarżył powód. Zarzucił mu sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez bezpodstawne przyjęcie, że powód nie udowodnił swej legitymacji czynnej, mimo że w dokumentacji sprawy znajdują się wyciąg z umowy przelewu wierzytelności jak i wyciąg z załącznika do tej umowy zawierającej dane nabytej wierzytelności, umowa zawarta z poprzednim wierzycielem, (...) wraz z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, postanowienie o umorzeniu postępowania, jak i wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda. Zarzucił też naruszenie art. 65 kc w zw. z art. 509 kc poprzez ich błędną wykładnię prowadzącą do uznania cesji za nieskuteczną, podczas gdy powód przedłożył do akt sprawy potwierdzoną za zgodność z oryginałem umowę cesji wierzytelności zawierającą wszystkie elementy pozwalające uznać ją za skuteczną. Zarzucił ponadto naruszenie art. 511 kc poprzez błędne przyjęcie, że nie został spełniony wymóg stwierdzenia przelewu pismem mimo przedłożenia dla akt umowy cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda. Zarzucił też naruszenie art. 233 kpc poprzez wyjście poza zasadę swobodnej oceny dowodów i dowolne przyjęcie, że przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda, umowa cesji wraz z wyciągiem z załącznika do umowy cesji nie stanowią dowodu nabycia wierzytelności w określonej wysokości mimo iż okoliczność ta wynika z tych dokumentów. Zarzucił nadto naruszenie art. 6 kc w zw. z art. 233kpc polegające na błędnym uznaniu że strona powodowa niw przedłożyła dowodów na poparcie swych twierdzeń oraz wniosków, z których wywodzi skutki prawne.

Stawiając te zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w części zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe poprzez przeprowadzenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach II Co 1639/11 Sądu Rejonowego w Gliwicach. Dowód ten został zgłoszony przez powoda w toku postępowania pierwszo instancyjnego (k.12v), lecz nie został przez Sąd Rejonowy przeprowadzony ani oddalony.

W w/w aktach zawarty jest oryginał umowy oraz postanowienie Sądu o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, w którym zasądzono na rzecz poprzednika powoda od pozwanego 77,08zł. Wynika z nich, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności złożono w dniu 22.02.2011r. , został on uwzględniony postanowieniem z dnia 9 marca 2011r. Z zawartej w aktach umowy wynika, że nosi ona dwa numery: (...) oraz tzw. nr (...), została zawarta 29 października 2008r., dotyczyła spłaty kredytu w 24 miesięcznych ratach, pierwsza płatna 29.11. (...), zatem termin płatności ostatniej raty przypadał na 29.11.2010r. Z umowy tej wynika kwota kredytu 3461 zł, została ona udzielona pozwanemu na zakup laptopa.

Nie przewidziano w umowie obowiązku zapłaty przez kredytobiorcę odsetek umownych w razie terminowej spłaty zobowiązania, nie przewidziano też prowizji.

Powód nie przedstawił dowodu na to, że umowa ta została przez (...) Bank wypowiedziana przez terminem.

W uzupełnionym stanie faktycznym Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że apelacja odniosła skutek w części.

W ocenie Sądu Okręgowego złożone do akt dokumenty wykazują nabycia przez powoda wierzytelności (...) Banku SA wobec pozwanego. Świadczy o tym przedstawiona umowa przelewu oraz złożone dokumenty prywatne powoda (wyciąg z ksiąg powoda, wezwania kierowane do pozwanego) oraz posiadane przez powoda dokumenty dotyczące umowy pozwanego(kopia umowy, postanowienia o umorzeniu egzekucji, bankowy tytuł egzekucyjny, zestawienie spłat kredytu). Z posiadania tych dokumentów kierowanych bądź pochodzących od pierwotnego wierzyciela (...) Banku SA wynika w sposób logiczny wniosek (domniemanie faktyczne), że powód nabył wierzytelność od (...) Banku SA(art. 231kpc).

Odnosząc się do merytorycznej treści żądania, podnieść należy, że dochodzone w sprawie były:

A) należność główna (1150,15)

B) odsetki od należności przeterminowanej- w kwocie 541,04 zł

C) koszty wynikające z tabeli opłat i prowizji w wysokości 540 zł

D) koszty postępowania klauzulowego i egzekucyjnego (127,93zł)- wynikające ze złożonych dokumentów (postanowienia komornika i postanowienia Sądu zawartego w aktach II Co (...)).

Powód nie przedstawił tabeli opłat i prowizji, a z umowy wynika, że kredyt był nieoprocentowany. Wprost w umowie kredytu nie przewidziano opłat ani prowizji.

Nieprzedstawienie w.w. tabeli, przy istniejącym zarzucie pozwanego co do niewykazania roszczenia powoduje, że nie jest możliwe uznanie, że przyznał on zasadność naliczenia dodatkowych kosztów.

Tym samym żądanie z tytułu kosztów nie zostało wykazane, poza kosztami wynikającymi z zaoferowanych: postanowienia Sądu o nadaniu klauzuli wykonalności i postanowienia komornika.

Co do odsetek, brak wykazania wypowiedzenia umowy i treść umowy przesądzają, że uwzględnienie odsetek było możliwe jedynie w wysokości odsetek ustawowych za okres od dnia zakończenia okresu kredytowania. Wysokość odsetek ustawowych od dnia 30 listopada 2010r. do dnia wystąpienia z pozwem tj., do 10 maja 2013r. od kwoty należności głównej 1150,15 zł wynosi 365,40zł.

Żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od dnia wniesienia pozwu od sumy należności głównej i odsetek ustawowych naliczonych do 10 maja 2013r. należało uwzględnić na mocy art. 481§1kc. Niewątpliwie bowiem pozwany nie wykazał, że spłacił żadaną należność główną w okresie kredytowania. Zatem po dacie, na jaki umowa została zawarta pozostawał w opóźnieniu z jej uiszczeniem.

Odnosząc się do zgłoszonego zarzutu przedawnienia Sąd Okręgowy zważy, że bieg przedawnienia nie mógł się rozpocząć wcześniej niż okres obowiązywania umowy(okres wskazany w umowie na spłatę kredytu), w tej bowiem dacie cała niespłacona należność z tytułu kredytu stała się wymagalna (art. 120§1kc).

Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że niezasadny był zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego. Zarówno wniesienie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak w złożenie wniosku egzekucyjnego doprowadziło do przerwy w biegu przedawnienia, a po przerwie przedawnienie biegło na nowo(art. 123§1 pkt 1 kc, 124§1 kc). Zatem do dnia wystąpienia z pozwem trzyletni termin przedawnienia wynikający z art.118 in fine kc nie zakończył się.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji – na podstawie art. 386§1kpc, oddalając ponadto w pozostałej części apelację na podstawie art. 385kpc jako niezasadną.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 100 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego – na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 391§1kpc. Powód w postępowaniu odwoławczym wygrał w 70%, poniósł koszty w wysokości 400 zł, zatem należało zasądzić od pozwanego na jego rzecz kwotę 280 zł.

SSO Gabriela Sobczyk